

RĪGAS VALSTSPILSĒTAS PAŠVALDĪBAS SOCIĀLO PAKALPOJUMU
SNIEDZĒJU KONSULTATĪVĀS PADOMES
Rātslaukumā 1, Rīgā, LV- 1539
sēdes PROTOKOLS
Rīgā

2024.gada 11.decembrī

Nr. DL-SPSKP-25-1-pro

Rīgas valstspilsēta pašvaldības Sociālo pakalpojumu sniedzēju konsultatīvās padomes (turpmāk – Padome) sēdes norises laiks 11.12.2024., sākums plkst.9.00.

Sēdes norises vieta: klātienē - Rīgas dome (Rātslaukums 1, Rīga), Sēžu zāle, attālināti - Microsoft Teams platforma.

Sēdi vada: Juris Radzevičs, Rīgas domes Sociālo jautājumu komitejas priekšsēdētājs, Padomes priekšsēdētājs (turpmāk – Padomes priekšsēdētājs).

Protokolē: Ruta Klimkāne, Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departamenta (turpmāk – LD) Sociālās pārvaldes (turpmāk – SP) priekšnieka vietniece.

Sēdē piedalās: Padomes sēdes dalībnieku saraksts (1., 1.a pielikumi).

Sēdes darba kārtība un norise:

1. Dalībnieku reģistrācija – Padomes sēdē piedalās 19 Padomes locekļi attālināti (pielikums 1.a) un 17 Padomes locekļi klātienē (1.pielikums), kopā 36 Padomes locekļi. Citi dalībnieki attālināti un klātienē 26 personas.
2. Sēdes atklāšana.
3. Par Biedrības Rehabilitācijas Centra “Mēs esam līdzās” (turpmāk – Biedrība) uzņemšanu Padomes sastāvā un Andras Greitānes (Biedrības valdes priekšsēdētājas) prezentācija, pielikums Nr.2.

Padomes lēmums: ar vienbalsīgu balsojumu Padomes locekļi uzņem Padomes sastāvā.

4. Padomes priekšsēdētāja Jura Radzeviča prezentācija “Rīgas valstspilsētas pašvaldības 2025.gada budžeta prioritātes sociālo pakalpojumu jomā”.

J.Radzevičs sniedz informāciju par LD piešķirto budžeta apmēra pieaugumu pa gadiem, sniedz informāciju par trūcīgo un maznodrošināto personu skaitu, uzsverot izmaiņas Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā. 2025.gadā sociālajiem pabalstiem pašvaldības budžetā plānots 5.95 milj. euro pieaugums. Informē, ka 2025.gada budžeta projektā identificētas vajadzības gandrīz 30 milj. euro apmērā. Norāda, ka apmēram 20 milj. euro nepieciešams, lai nodrošinātu 2024.gadā uzņemtās saistības, t.sk. ilgstošajai sociālajai aprūpei un sociālajai rehabilitācijai pilngadīgām personām institūcijā jeb sociālās aprūpes centriem (turpmāk – SAC), aprūpes mājās pakalpojumam un ar struktūrfondu atbalstu izveidoto pakalpojumu (dienas aprūpes centrs un grupu māja personām garīga rakstura traucējumiem) finansēšanai. Nākamā

gada prioritātes sadalāmas vairākās grupās: 1) bērni ar uzvedības traucējumiem un bērni ārpusģimenes aprūpē; 2) SAC un aprūpe mājās; 2) sociālie pabalsti; 3) veselības veicināšana; 4) apjoma palielināšana esošos pakalpojumos pilngadīgām personām (ar GRT, demenci) un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem.

J.Radzevičs uzsver, ka sociālie pakalpojumi bērniem ar uzvedības traucējumiem un bērnu institucionālā aprūpe ir ļoti finanšu ietilpīgi un saņēmēju skaits ir salīdzinoši mazs, jāmeklē efektīvi risinājumi, jāvirzās uz institucionālās aprūpes deleģēšanu ārpalpojuma.

Aprūpes jomā sniedz analīzi par sociālo pakalpojumu (SAC un aprūpe mājās) izmaksu salīdzinājumu, norādot, ka aprūpes mājās pakalpojums ir dārgāks nekā personas atrašanās SAC. Norāda, ka Rīgas SAC izmaksas ir augstākas nekā sadarbības partneriem. Ir plānotas un iestrādātas izmaiņas sasītošajos noteikumos Nr.3 "Rīgas valstspilsētas pašvaldības sniegto sociālo pakalpojumu saņemšanas un samaksas kārtība" (turpmāk – Sasītošie noteikumi), lai veicinātu, ka cilvēki ar mazāku aprūpes stundu skaitu varētu saņemt SAC pakalpojumu. Izšķīršanās ir par SAC vaučera apmēra noteikšanu, pieņemot lēmumu, cik proporcionāli jābūt lielam tuvinieka maksājumam, ja klients nevar nosegt samaksu par pakalpojumu no saviem līdzekļiem. Šobrīd samaksas sadalījums starp iesaistītajām pusēm ir iestrādāts Saistošajos noteikumos, saskaņā ar noteiktu formulu. Dzīvesvietas deklarēšanās ilguma fakts būtu svarīgs ne tikai uz SAC, bet vērtējams arī uz citiem pakalpojumiem. Radzevičs informē, ka turpinās Padomes locekļus informēt par budžeta projekta prioritāšu virzību. Aicina izteikt viedokļus un priekšlikumus.

***Padomes lēmums:** pieņemt sniegto informāciju zināšanai un J.Radzevičam turpināt nākamajā Padomes sēdē informēt par budžeta projekta virzības gaitu.*

5. Rīgas valstspilsētas pašvaldības Labklājības departamenta Sociālās pārvaldes priekšnieks, departamenta direktores vietnieka sociālajos jautājumos Mārtiņa Moora **prezentācija** "Par rindu virzību ilgstošajā sociālajā aprūpē - progresa ziņojums".

M.Moors informē, ka pateicoties piešķirtajiem budžeta grozījumu līdzekļiem, SAC rindu ir izdevies samazināt līdz 554 cilvēkiem, kas ir gandrīz uz pusi mazāka nekā š.g. oktobrī, norāda, ka gandrīz 30% klientu atliek iestāšanos SAC. Cilvēki visvairāk vēlas pakalpojumu saņemt Rīgā, t.sk. neveicot līdzmaksājumu, ilgāks gaidīšanas laiks ir personām ar demenci, citām mērķa grupām (principā) uz SAC pakalpojumu šobrīd rinda nepastāv. Rīgas SAC vietu skaitu ietekmē remontdarbi un arī vietu pielāgošana personām ar demenci. M.Moors informē par plānotajiem grozījumiem Saistošajos noteikumos, kas varētu ietekmēt SAC rindu, minot, ka tiks noteikts deklarēšanās ilgums pašvaldībā, ieviests "aprūpes vaučers", tiks samazināts SAC atlikšanas ilgums un ierobežots atlikšanas reižu skaits. Informē, ka plānota SAC rindas elektroniska pieejamība klientiem, kā arī rindas sadalījums attiecībā pret izvēlēto SAC finansējuma vai līdzfinansējuma veidu. Plānotais finansējums SAC pēc grozījumiem budžetā 11.5 mēnešiem ir 11 294 472 EUR (11 785 536/12 mēn * 11.5 mēn). Detalizētāku informāciju skatīt pielikumā Nr.3.

***Padomes lēmums:** pieņemt sniegto informāciju zināšanai.*

6. Labklājības ministrijas Eiropas Savienības fondu departamenta vecākā eksperta Jāņa Lauča prezentācija “ES fondu ieguldījumi sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstībā 2021. – 2027. gada plānošanas periodā”.

Sniedz informāciju par investīcijām deinstitucionalizācijas projektu turpināšanai, t.sk. par 4.3.1.5. pasākumu "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu infrastruktūras izveide un attīstība" (ERAF) un 4.3.5.1. pasākumu "Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu pieejamības palielināšana" (ESF+, 5 kārtā). Prezentācijā (pielikums Nr.4, trešais slaidis) tiek sniegta informācija par procesā esošajiem pasākumiem un kārtām, plānoto finansējumu, atlases veidu (atklāts/ierobežots), plānoto atbalstāmo projektu skaitu, atbalstāmajām mērķa grupām, finansējuma saņēmējiem, atbalstāmajiem pakalpojuma veidiem un plānotajiem sasniedzamajiem rezultativajiem rādītājiem – personas, kuras saņems pakalpojumu.

Sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšana plānota 5 kārtās, kur var īstenot ne tikai saturu, bet arī veidot infrastruktūru, 2 gadus finansē pakalpojuma nodrošināšanu (46,7 milj. euro). Pirmajā kārtā ir divi uzsaukumi, jo no 43 pašvaldības projektus iesniedza 10 pašvaldības. Pašvaldību zemās līdzdalības dēļ, ierobežota konkursa ietvaros, tika organizēta ierobežota piektā kārtā 8 pašvaldībām. Būs jauns - otrais uzsaukums, jo joprojām ir pāri palikusi nauda. 2024. gada 12. marta Ministru kabineta noteikumos Nr. 173 plānots likt iekšā otro uzsaukumu, kur nosacījumi projektu pieteikumiem (iesniedzēji neatkarīgi no juridiskā statusus) saglabāsies līdzīgi tās pašas mērķa grupas un atbalstāmie pakalpojumi. Mērķa grupas DI turpinājumā – pilngadīgas personas ar GRT, bērni ar invaliditāti, kuri dzīvo ģimenēs un pensijas vecuma personas, t.sk. ar demenci. Otrajā uzsaukumā arī pašvaldības ir iesniedzēji.

2. un 4. kārtā paredz sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu satura atbalstīšanu. Iesniedzēji visi sociālo pakalpojumu sniedzēji, atklāts konkurss, 30 mēneši projekta ilgums. 4.kārtā radās jauna, jo arī netika apgūts finansējums. 4.kārtā NVO un pašvaldības varēs nodrošināt sociālo rehabilitāciju bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un atelpas brīdi bērniem (nav iekļauti pensijas vecuma personas). 4.kārtā plānotas vairākas atlases, pirmā varētu būt 2025.gada martā. 2. kārtā noslēgsies 16.decembrī, rezultāti vēl nav zināmi.

Projektu īstenošana paredz, ka NVO vai citiem pakalpojumu sniedzējiem jābūt sadarbībai ar pašvaldībām, līdzfinansējums sociālo pakalpojumu sniedzējiem nav nepieciešams. Detalizētāku informāciju skatīt prezentācijā Nr.4.

Padomes locekļi tiek aicināti izvērtēt iespējas un piedalīties projektu iesniegšanā, lai tādējādi paplašinātu iespējas noteiktām mērķa grupām saņemt pakalpojumus.

Padomes lēmums: pieņemt sniegto informāciju zināšanai.

7. Sabiedrības integrācijas fonda (turpmāk – SIF) Sociālas saliedētības departamenta Sociālo inovāciju atbalsta nodaļas vadītājas Evijas Kleinas prezentācija “Sociālās inovācijas. Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā”.

Tiek sniegt informācija, lai organizētu inovatīvu sociālo pakalpojumu attīstību tiek organizēts konkurss 2 kārtās, sākotnēji paredzot ideju konkursu. Ideju atlase tika izsludināta š.g. 6.novembrī un būs atvērta 12 mēnešu garumā. Uz šo brīdi iesniegtas 8 idejas un pirmā izvērtēšana plānot 2025.gada janvārī. Ja ideja tiks atbalstīta, tad 2 mēnešu laikā būs jāsapulcē pieteikums. Viena projekta izmaksas ir līdz 300 000 euro un īstenošanas laiks ir 2 gadi, no kuriem vismaz 12 mēnešus jānodrošina pakalpojums. Finansējuma ietvaros paredzētas izmaksas arī būvniecībai. Tiek piedāvātas arī klātienē apmācības dažādos Latvijas reģionos, lai celtu pakalpojumu sniedzēju kapacitāti, bet tās nav obligātas. Apmācības nodrošinās Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācija. Projektu un pakalpojumu sniegšanas ietvaros var notikt sadarbība ar ārzemju partneriem, t.sk. ekspertu piesaiste un labas prakses pārņemšana. Detalizētāka informācija prezentācijā (5.pielikums), SIF piedāvā gan informatīvus materiālus, gan konsultācijas klātienē. Padomes locekļi tiek aicināti būt aktīviem un iesaistīties ideju iesniegšanā. Projektu iesniedzēji var būt arī pašvaldība.

8. Priekšlikumi nākamajām Padomes sēdes darba kārtībām:

- 1) Veselības ministrijas un Labklājības ministrijas ziņojums par tiesību akta “Grozījumi Ministru kabineta 2018. gada 28. augusta noteikumos Nr. 555 “Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība””, kurš paredz noteikt regulējumu vienota veselības aprūpes pakalpojuma klāsta ieviešanai ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās, izskatīšanas un apstiprināšanas virzību (Žanetes Ilziņas, Senior Baltic SIA pārstāves priekšlikums);
- 2) Preventīvo pakalpojumu kartējums ģimenēm ar jaundzimušo;
- 3) Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijā pakalpojuma nākotnes attīstība;
- 4) Bērni ar uzvedības traucējumiem – izaicinājumi, labākie risinājumi, t.sk. nākotnē;
- 5) AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” informācija par atbalsta veidiem sociālo pakalpojumu attīstībai un sociālajai uzņēmējdarbībai;
- 6) Latvijas Sociālās uzņēmējdarbības asociācijas pārstāvju ziņojums par apmācībām sociālo inovāciju jomā un cita aktuāla informācija sadarbībai ar sociālo pakalpojumu sniedzējiem;
- 7) Padomes priekšsēdētāja Jura Radzeviča ziņojums par Rīgas valstspilsētas 2025.gada budžeta apstiprināšanas virzību.

Padomes sēdi slēdz: plkst.11.20

Pielikumā:

1. Padomes sēdes klātienē dalībnieku saraksts uz 6 lp. (Pielikums Nr.1) 6 lp.
2. Padomes sēdes attālināto (Teams platforma) dalībnieku saraksts uz 2 lp. (Pielikums Nr.1a).
3. Centra “Mēs esam līdzās” prezentācija (2.pielikums).
4. Prezentācija “Par rindu virzību ilgstošajā sociālajā aprūpē - progressa ziņojums” (Pielikums Nr.3).

5. Prezentācija “ES fondu ieguldījumi sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstībā 2021. – 2027. gada plānošanas periodā” (Pielikums Nr.4).
6. Prezentācija “Sociālās inovācijas. Atbalsts jaunām pieejām sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu sniegšanā” (Pielikums Nr.5).

Padomes sekretāre:

R.Klimkāne

Padomes priekšsēdētājs:

J.Radzevičs